

IMPORTANTE REALIZĂRI ALE BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE USARB ÎN ANUL 2020

THE IMPORTANT ACHIEVEMENTS OF THE USARB SCIENTIFIC LIBRARY IN 2020

Lina MIHALUȚA

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, asemenea celor din întreaga lume, a fost profund afectată de apariția și răspândirea cu rapiditate a COVID-19 (Coronavirus).

Nu bănuiam, că activitatea cu care ne-am obișnuit, de ani buni încoace, va fi întreruptă brusc de o boală de proporții planetare, ce va pune în umbră inițiativele și obiectivele Bibliotecii Științifice USARB. Ceea ce a urmat a însemnat o adevărată provocare pentru toate bibliotecile din țară, care au reușit, mai mult sau mai puțin, să mențină legătura cu utilizatorii săi. Multe biblioteci au sistat temporar atât serviciile pentru public, cât și activitățile culturale, pentru a contribui la eforturile conjugate ale autorităților, precum și ale cetățenilor, de limitare a răspândirii bolii.

A fost o perioadă când Biblioteca Științifică USARB n-a funcționat pentru utilizatori, ceea ce a afectat numărul de documente împrumutate pentru anul trecut. Faptul acesta a dus la extinderea și dezvoltarea noilor programe și servicii.

Pentru a satisface necesitățile de documentare pentru studiu și cercetare ale utilizatorilor, o parte din activitățile tradiționale au fost realizate în mediul online, respectându-se, astfel, cerințele de distanțare socială.

Prin intermediul paginii web a Bibliotecii Științifice USARB libruniv.usarb.md, studenții, masteranzii, cadrele didactice au avut posibilitatea să acceseze diverse produse oferite de către Bibliotecă: catalogul electronic, repozitorii, biblioteci deschise, platforme informaționale, baze de date internaționale, tutoriale video, etc. În perioada anului 2020 pe pagina web a Bibliotecii au fost plasate 244 informații: în categoria Evenimente - 132, 6 buletine informative, 55 expoziții tematice și informative, 3 spoturi video, 48 informații din categoria publicații, baze de date, repozitorii, reviste curente.

Prin serviciul *expediere prin e-mail* au fost transmise pe parcursul anului 2020 **1984** mesaje (**561** mesaje pentru cadre didactice, **487** mesaje pentru masteranzi, **936** mesaje la studenți/elevi) pentru **5 029** utilizatori (**195** cadre didactice, **4 834** utilizatori: **1 375** masteranzi, **3 459** studenți/liceeni), numărul total de documente și informații incluse fiind de **8 924**: dintre ele - **4029** pentru cadrele didactice universitare, **2 030** doc pentru masteranzi și **2 865** documente pentru studenți/elevi). De asemenea, prin intermediul Serviciului *Întrebă bibliotecarul*, dar și telefonic, biblioteca a venit în întâmpinarea cititorilor, răspunzând cerințelor informaționale ale acestora.

Un alt serviciu important inițiat în perioada de pademie este Serviciul interactiv *Bibliotecarul online*. Acesta reprezintă un live chat, care răspunde într-o formă simplificată la întrebările utilizatorului privind informațiile generale despre Bibliotecă precum: structură, condiții de acces, servicii, orar, etc.

Evenimentele din lumea literaturii, muzicii, artei, istoriei, psihologiei, precum și rememorarea sărbătorilor naționale și internaționale, prezentarea evenimentelor culturale, ce au marcat semnificația fiecărei zile a săptămânii, au întregit conținutul

notelor informative postate pe Facebook-ul Bibliotecii Științifice USARB și alte rețele sociale, bloguri, toate acestea fiind apreciate de vizitatorii online. Analiza datelor statistice pentru perioada anului 2020 relevă o dinamică înaltă a plasării și utilizării rețelei sociale Facebook. În 2020 au fost postate 203 informații, care au constituit 1 142 563 accesări cu 1 858 utilizatori abonați. A fost instalată versiunea DSpace 6.3 a Bibliotecii Digitale și s-au produs schimbări esențiale în structura blogului *Bibliotecarii USARB: Profesional* – în contextul *Anului Lecturii 2020* prin crearea a 2 pagini noi: *Lecturi profesionale* <https://bsusarbprofesional.blogspot.com/p/lecturi-profesionale.html> și *Reviste*. Creșterea de 6 ori (în comparație cu 2019) a accesărilor în acest blog s-a realizat grație acestor 2 rubrici, care au suscitât interesul bibliotecarilor prin conținutul publicat.

Anul universitar 2020-2021 a început altfel decât ne doream, marcat de noile provocări impuse de pandemia de COVID-19, dar în speranța de a fi pentru noi toți *de bun augur*. Din acest motiv turele ghidate prin spațiile Bibliotecii Științifice USARB nu au avut loc, așa cum obișnuiam an de an. În schimb, studenții proaspăt înmatriculați la USARB, elevii Colegiului Pedagogic „Ion Creangă” și a Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă”, studenții de la extensiunea Bălți a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași au fost invitați să se informeze referitor la serviciile de care pot beneficia, fiind utilizatori ai Bibliotecii Științifice USARB, prin accesarea videospotului **Cunoaște Biblioteca Ta. Ea asigură Progresul Tău!**

Cursul *Bazele Culturii Informației* a suportat schimbări și el, a fost redus numărul de module, (din 5 module cum se promovau anterior s-au promovat doar 4), orele au fost repartizate pe Facultăți USARB și nu pe grupe, fiind promovate online.

Noaptea Cercetătorilor Europeni, sărbătorită pentru prima dată la BȘ USARB în data de 27 noiembrie, este un eveniment care ne-a adus mai aproape de lumea științei, marcat în acest an prin oferirea mai multor RESURSE ȘI SERVICII INFORMAȚIONALE ÎN SUSȚINEREA ȘTIINȚEI ȘI CERCETĂRII.

Prin activitățile de formare și atelierele, organizate în mediul online, deschidem o fereastră către explorarea lumii digitale, cu oportunitățile sale de dezvoltare și învățare. Chiar dacă situația actuală nu a permis realizarea unor întâlniri față în față, cele virtuale, prin intermediul diverselor platforme educaționale digitalizate, au permis întâlnirea cu studenții, masterazii, cadrele didactice. Încă de la începutul stării de urgență, Biblioteca Științifică USARB a știut să fie aproape de utilizatorii săi oferind diverse resurse informaționale în perioada de criză.

Anul 2020 a fost anul aniversării a 75-a de la fondarea Universității și Bibliotecii Științifice bălțene. Celebrarea evenimentului a fost marcată printr-un program amplu de activități desfășurate online (videoconferință, aplicația Google Meet) pe parcursul lunii octombrie. Comunitatea academică a Universității a promovat Conferința științifică internațională *Relevanța și calitatea formării universitare: competențe pentru prezent și viitor*, bibliotecarii integrându-se cu Secțiunea: BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII (format nou, online, aplicația Google Meet). La conferință au participat trezeci și opt de bibliotecari universitari.

Ministrul Educației, Culturii și Cercetării, Igor Șarov a adresat un mesaj de felicitare corpului didactico-științific, menționând că Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți are o *Bibliotecă Științifică inedită, unică în Republică*.

În cadrul Conferinței Științifice Internaționale au fost susținute 18 comunicări

axate, în mare parte, pe realizările bibliotecarilor, abordându-se următoarele subiecte: RI ORA USARB <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/> integrat în motorul de căutare a resurselor web academice BASE; Baze de date din Proiectul „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova” pentru cercetarea universitară; Oportunități de vizibilitate a cercetătorilor USARB în circuitul științific mondial; Catalogul electronic BŞ USARB: tendințe de dezvoltare orientate către utilizatori; Educație, cunoaștere, marketing: concepte, abordări, dimensiuni; Sinergii de marketing inovațional în Biblioteca Științifică USARB; Cartea românească promovată prin intermediul Blogului Centrului de Informare al României <https://cibalti.wordpress.com/>; Cultura bibliografică a publicațiilor și comunicărilor științifice: configurații tradiționale și online; Revistele electronice de specialitate la o nouă etapă de dezvoltare; Revista Confluente Bibliologice – 15 ani împreună cu cititorul; Calitatea colecțiilor universitare: cerințe și posibilități; Biodiversity; Scriitorii universitari bălțeni în colecția Bibliotecii Științifice USARB; ANALE – suport infodocumentar pentru cercetarea științifică (Studiu bibliometric: 2010-2020) BŞ USARB; Комическое начало в романах Уильяма Фолкнера «Дикие пальмы».

Cu prilejul evenimentului, au fost organizate și derulate expozițiile: BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ – 75. CREAȚIE, INOVAȚIE, PERFORMANȚE; PRODUSUL ȘTIINȚIFIC ȘI DIDACTIC AL USARB; VALOAREA INALIENABILĂ A RARITĂȚILOR BŞ USARB.

În spațiile Bibliotecii (parter) a fost vernisată expoziția **USARB - 75 de ani** cu fotografii din arhiva Bibliotecii.

Valoarea Instituției bibliotecare a Universității bălțene a fost apreciată prin înalte distincții oferite bibliotecarilor:

- *Trofeul Cristalul Recunoștinței, Diploma de Excelență* a fost conferit doamnei Elena HARCONIȚA;
- *Diploma de Onoare*: Lina MIHALUȚA, Igor AFATIN, Elena CRISTIAN, Mihaela STAVER, Ludmila RĂILEANU, Valentina TOPALO, Anna NAGHERNEAC, Tatiana PRIAN, Silvia CIOBANU;
- *Diploma de Gratitudine* s-a acordat pentru 29 de bibliotecari;
- *Cel mai bun bibliotecar al anului 2019* – Olga DASCAL;
- *Formator Național 2020* – Mihaela STAVER.



Anna NAGHERNEAC, Tatiana POGREBNEAC, Elena CRISTIAN, Aliona PURICI, Lilia UCRAINEȚ, Diana GĂINĂ, Svetlana CECAN, Irina ZALÍGAEV, Liliana IAVORSCAIA, absolvenți ai programului de recalificare din cadrul Universității de Stat din Moldova,

au primit diplomele Ministerului Educației, Culturii și Cercetării prin care se confirmă calificarea profesională la specialitatea „Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică”.



Astfel, numărul de specialiști în domeniu a crescut până la 79 % unități, iar a deținătorilor categoriilor de calificare – până la 97 %.

Dezvoltarea și accesul la resursele informaționale: În anul 2020 au fost achiziționate și puse la dispoziția utilizatorilor, format tipărit – 4 226 u.m. (68 %) / 2 446 titluri (66%) din plan, în valoare de 589 868,61 lei (donații 388 272,19 lei 66 %; achiziții prin cumpărare – 201 596,42 lei 34 %, din ele - cărți 99 885,00 lei, publicații seriale 63 111,42 lei, baza de date EBSCO – 38,600 lei).

În anul 2020, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți a beneficiat de o donație de carte în limba engleză pe diverse domenii: literatură, psihologie, sociologie matematică, chimie, istorie, ecologie, horticultură etc., de asemenea și echipament de biblioteci din partea partenerilor noștri din statul Carolina de Nord, SUA.

Oferta informațională a fost suplimentată prin abonarea la bazele de date EBSCO și SPRINGER (cu acces la 103 baze de date din diverse domenii), prin care studenții și profesorii au posibilitate să consulte conținuturile integrale a circa **1 514 564** e-cărți și **180 591** e-reviste, ceea ce a mărit considerabil fluxul informațional pentru procesele de instruire și cercetare științifică.

În anul 2020 Partenerii EIFL ne-au oferit oportunitatea suplimentară de acces gratuit la distanță la un șir de resurse informaționale în perioada de criza (Edward Elgar Publishing, e-Duke Journals, Royal Society Publishing, ASTM Compass).

- 988 lucrări ale cadrelor didactice și bibliotecarilor au fost plasate în biblioteci și platforme deschise pe internet: Open Library, Calameo, Issuu, Scribd, Slideshare, fiind augmentată, de asemenea, vizibilitatea cercetărilor USARB.

- Activitatea în proiecte. PROIECTUL PARTENERIATUL BILATERAL CAROLINA DE NORD-REPUBLICA MOLDOVA va contribui la modernizarea Bibliotecii și va deschide noi servicii și oportunități pentru cititori.

- Utilizarea Bibliotecii: **13007** de studenți și profesori au vizitat Biblioteca de **94 055** ori, împrumutând mai bine de **314 897** documente, efectuând peste **1 102 618** de accesări pe site-ul și blogurile Bibliotecii.

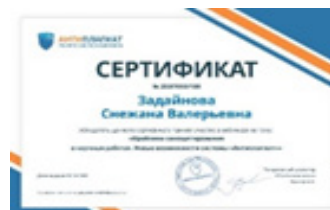
- Pentru cititori au fost organizate 571 expoziții tematice cu prilejul anumitor



date remarcabile, zilelor naționale și internaționale.

• Activitatea științifică: Bibliotecarii au elaborat și editat 36 lucrări; au organizat 4 manifestări (colocvii, conferințe, ședințe profesionale), inclusiv și în colaborare cu Ministerul Educației.

Închiderea bibliotecilor ca spații fizice, a oferit bibliotecarilor universitari bălțeni posibilități de investiții mai evidente în dezvoltarea profesională, în special, însușirea aplicațiilor noi, recomandate pentru instruirea online. Astfel, participând la diverse ateliere, traininguri de formare profesională organizate de: Centrul Republican pentru copii și tineret ARTICO, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport, în parteneriat cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Centrul de Formare Continuă a BNRM, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Institutul de Formare Continuă, etc. Bibliotecarii universitari au participat la cel puțin 225 de Manifestări Științifice (conferințe, seminare, etc.) organizate de diverse instituții atât din țară, cât și din Germania, Federația Rusă, România, SUA, India.



Bibliotecarii bălțeni: Valentina Topalo, Mihaela Staver, Ludmila Răileanu, Lilia Ababii, Elena Cristian, Ala Lișii, au oferit mai multe interviuri „La o cafea cu personalul Bibliotecii Științifice USARB”, pentru Revista *Viața Studentească*, Nr.13, în rubrica Strada de C’Arte.

În calitate de Centru Biblioteconomic Departamental, Biblioteca Științifică USARB a asigurat activitatea metodologică a bibliotecilor din învățământul general și bibliotecilor instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar (Zona Nord), în conformitate cu prevederile Regulamentului privind activitatea metodologică în cadrul Sistemului Național de Biblioteci din Republica Moldova, aprobat prin ordinul Ministerului Culturii nr. 02 din 13.01.2016. Au fost organizate 5 ateliere profesionale ale bibliotecarilor din învățământ (Zona de Nord) în comun cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Direcțiile de Învățământ (OLSDÎ). Au fost colectate, analizate și sintetizate în format online datele statistice ale bibliotecilor școlare din RM (1 210 biblioteci), zona de Nord (512) pentru Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Biblioteca Națională a Republicii Moldova.

Considerăm că în prezent, mai mult ca oricând, imperativul necesar este să ne mobilizăm pentru a oferi servicii online de calitate (asistență informațională la distanță) utilizatorilor bibliotecii, să încurajăm informarea relevantă culeasă din surse demne de încredere, ceea ce este extrem de important în situații de criză. Bibliotecile trebuie să îmbunătățească și să inoveze serviciile virtuale, oferind utilizatorilor posibilități oportune de navigare în spațiul informațional actual.